

Almanac de Interlingua

Numero 68 – Octobre 2015

Editor: Cláudio Rinaldi (almanacdeinterlingua@yahoo.com.br)

Le secunde division del Naciones Unite

Secundo le Organisation del Naciones Unite, le planeta Terra es integremente divide inter 192 statos soveran. Totevia, diverse populos ha lor nation in territorio alien. Illos ha lor bandieras e hymnos, ma non figura sur le mappamundi official.

In le stratas de Hargesia, le capital de Somaliland, feminas travalia excambiante billets de dollar e euro per paccos de shilling somalilandese presso a carrettas de gelato, internet cafés e consultorios odontologic. Le governmento, electe democraticamente, equilibra le lege islamic, le costumes tribal e le tradition constitutional del Occidente. Illo functiona assatis ben, vero, e poteva mesmo franger cellulas del gruppo Al Qaeda, que age in le vicinos Somalia e Sudan del Sud. Le sol problema es que Somaliland non existe.

Ecce un del quasi-statos que occupa le secunde division del relationes international: ben que illos ha governmento proprie, illos non ha successe ascender al condition de membros del ONU. Somaliland e Transnistria ha mesmo lor proprie pecunia – lo que certe pais recognite non ha, como Ecuador, Montenegro o Zimbabwe.

Somaliland 	Independentia: 1991, de Somalia Population: 3,5 milliones Territorio: 137 mille km ² Religion: islamismo Moneta: shilling somalilandese Capital: Hargeisa Linguas official: somali e arabe
Republica Saharawi 	Disoccupate per Espania in 1976, le territorio pertine a nulle pais official. Le ONU annunciava un plebiscito in 1991, ma non lo ha realisate ancora. Le independentia es recognite per 49 pais, le majoritate in Africa. Population: 500 mille Territorio: 266 mille km ² Religion: islamismo Monetas: peseta saharawi e dinar algerian Capital: Laayoune Linguas official: arabe e espaniol

Si tu decide restringer tu quartiere e lá dictar leges, perciper impostos e disponer de fortia militar pro defender te de un retaliation del resto de tu pais, tu habera create un stato national. Ma isto es solmente le prime passo, perque postea tu debe esser recognite como pais per le naciones veteran. Si illo non eveni, le communitate international continuara considerante tu quartiere como parte de un altere pais, e dunque tu non

potera contraher prestos del bancas mundial ni participar in organisationes commercial international. Exactemente isto eveni al paisas que occupa nulle sede in le ONU.

<p>Abkhazia</p> 	<p>Declarava independentia post le extinction del Republica Sovietic de Georgia. Es recognite per Russia e alcun paisas plus. Population: 242 mille Territorio: 8660 km² Religion: christianismo orthodoxe e armenian Monetas: apsar e rublo russe Capital: Sukhumi Linguas official: abkhaziano e russo</p>
<p>Ossetia del Sud</p> 	<p>Declarava independentia post le extinction del Republica Sovietic de Georgia. Es recognite per Russia. Population: 51 mille Territorio: 3900 km² Religion: christianismo Moneta: rublo russe Capital: Tskhinvali Linguas official: ossetiano e russo</p>

Un exception in iste club es Taiwan. Quando Mao Tse-tung prendeva le commando in China in 1949, le ancian governmento capitalista se transfereva al insula tunc cognite per le nomine Formosa. Usque a 1971, le China comunista non existeva secundo le ONU, que recognosceva solmente Taiwan, con le nomine official Republica de China. Ma tunc le regime maoista comenciava a prosperar e le ONU decideva inverter iste situation: le Republica Popular de China deveniva membro e Taiwan esseva expulse. O quasi expulse, perque le relationes commercial taiwanese esseva conservate, e hodie le duo statos chinese es partenarios, ben que un non admitte le existentia del altere.

Le mappas cambia, isto es cosa certe. Germania e Italia solo passava a exister al fin del 19^e centennio, e le majoritate del paisas african nasceva in le decennios de 1960 e 1970. Hodie, diverse nove statos es prompte a venir al lumine, declarante lor independentia national. E al minus novem ja functiona como paisas independente, ma ancora non ha obtenite recognition per parte del Naciones Unite.

<p>Cyprus del Nord</p> 	<p>Independentia: 1974, de Cyprus. Recognite solmente per Turchia. Le ONU autorisava un invasion per Cyprus e un plebiscito decideva pro le reunification, ma nulle cosa ha evente. Population: 302 mille Territorio: 3355 km² Religion: islamismo Moneta: lira turc Capital: Nicosia del Nord Lingua official: turco</p>
<p>Palestina</p> 	<p>Le ONU proponeva un partition post le Secunde Guerra Mundial. Guerras local redefiniva le territorio palestinian, colonisate in parte per Israel. Population: 4,5 milliones Territorio: 5970 km² in Cisjordania e 365 km² in Gaza Religion: islamismo Monetas: shekel israeli, dinar jordanian e libra egyptie Capital: Ramallah Lingua official: arabe</p>

<p>Transnistria</p> 	<p>Declarava independentia post le extinction del Republica Sovietic de Moldova. Ni mesmo Russia lo ha recognite. Population: 505 mille Territorio: 4163 km² Religion: christianismo orthodoxe Moneta: rublo transnistrian Capital: Tiraspol Linguas official: russo, romaniano e ukrainiano</p>
<p>Nagorno-Karabakh</p> 	<p>Declarava independentia post le extinction del Republica Sovietic de Azerbaijan. Desde tunc ha recepte adjuta militar e economic de Armenia, que totevia non lo recognosce. Population: 146 mille Territorio: 4400 km² Religion: christianismo armenian Monetas: manat azerbaijani Capital: Stepanakert Linguas official: armeniano, azerbaijani e russo</p>
<p>Kosovo</p> 	<p>Independente desde 2008. Es recognite per 55 paises. Russia ha blocate su ingresso al ONU. Population: 1,8 million Territorio: 10.908 km² Religion: christianismo orthodoxe Moneta: euro Capital: Pristina Linguas official: albanese e serbo</p>

Adaptate de *Segunda divisão da ONU*, per Maurício Horta e William Vieira, publicate per le revista mensual brasilian *Superinteressante*.

Sin species es plus chic

Iste stampa del 16° centennio monstra le interior de un culina in le Europa medieval. Il esseva usual tunc que le cocineros contrastava sapes e species, in modo simile al culina indian hodierna.

In un studio recente, recercatores del Instituto Indian de Technologia in Jodhpur appreciava un lista con plus que 2000 ingredientes usate in receptas indian a fin de identificar le compositiones que da sapor a lor culina. Illes trovava un tendentia a reunir in un sol platto ingredientes cuje molleculas de sapor, ben que assatis distincte, non se

superpone, ma erige diverse stratos de species. Le culina europeae, in contrasto, combina sapes complementari e que condivide molleculas simile – per exemplo patatas con porros o molluscos con vino blanc.

In facto, le majoritate del culinas per le mundo observa le principios indian, dice Tulasi Srinivas, anthropologo del Universitate Emerson qui studia mangiares e globalisation. Usque al centennio del 1600s, le culina europeae esseva assi tamben. In le Europa medieval, illes qui poteva acquirere safran, cannella, clavos e gingibre los mitteva con placer in lor ragouts. Le sucro esseva un ingrediente presente in tote typo de plattos. Le *haute cuisine* se definiva per su complexitate e contrasto de sapes. Per que dunque le ric e potente west, con accesso facile al species de su colonias, passava a preferer un sapor singular in cata platto sue?

In le Medioevo, le species costava multissimo. Solmente le classe plus alte poteva comprar los. Ma isto comenciava a cambiar con le colonisation del Indias e del Americas, quando iste ingredientes passava a entrar in abundantia e deveniva minus costose in Europa. Alora, servir ragouts riccamente condite perdeva status, post que anque familias de classe medie poteva utilizar iste ingredientes ora commun. Le elite reageva creante un theoria esthetic secundo le qual on debe apreciar le sapor natural de cata alimento, sin combinar lo con alteres multo distincte ni alterar lo con species in excesso. Le carne debeva preservar su gusto de carne: ingredientes parallel poteva solmente intensificar iste sapor original ja existente, sin modificar lo.

Le novitate ha su cuna in Francia durante le 1600s, ubi le provincias voleva exhiber lor specialitates local. Le resto del continente adoptava le nove stylo postea, considerante lo elegante. Como il eveniva al vestimentos, le excesso de volantes e joielles cadeva de moda a partir del momento in que iste componentes non esseva plus exclusive al noblessa.

Supra al sinistra, species in vendita in un mercato in Goa, India. In sequentia linear, cinque species ben commun in le arte culinari indian: anis, cardamomo, cumino, lauro e cannella.

Anque le ideas europeae sur dieta e medicina comenciava a alterar se per le 17^e centennio. Desde le Antiquitate, prevaleva un theoria de humores simile al philosophia medic indian, dice Rachel Laudan, specialista in historia del mangiares del Universitate de Texas. Tanto indianos como europeos credeva que certe energias que circula per le corpore affecta le sanitate e le disposition e que ingerer le ingredientes adequate pote equilibrar iste energias. Si tu es lente e lethargic, tu debe dunque mangiar alimentos

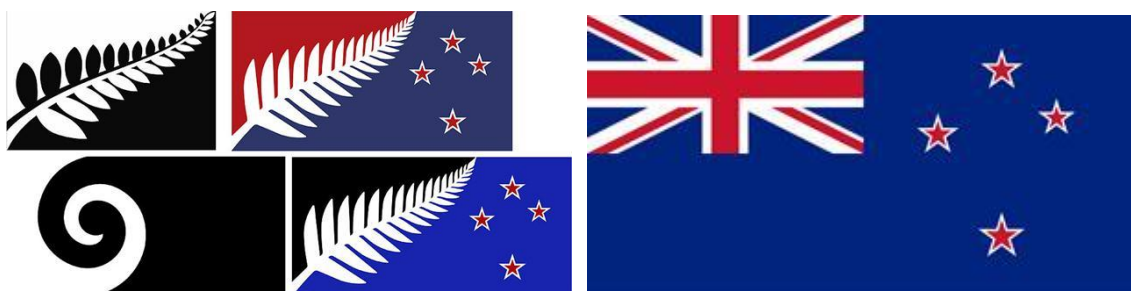
pipérate, exemplifica Laudan. Ma si tu es impetuose, le sapores plus fresc face ben pro te. Con le ascension del protestantismo, un nove theoria sanitari surgeva: le digestion depende de que le alimentos fermenta. Ora, tu debe consumer multe vegetales, herbas e verduras fresc, alimentos que es absorpte rapidemente e fermenta con facilitate, explica Laudan. Sub iste nove pensamento, le species perdeva lor valor medicinal.

Le europeos discoperiva nove ingredientes e con illos passava a producer sauces a base de bouillon de carne – un enorme differentia con India, ubi le sauces es como purées plen de species. In India, ubi multe personas non mangia carne per considerar lo immunde o inelegante, le sauce de curry es un del plus appreciates. In Europa, tamen, le carne es considerate le principal ingrediente de un repasto e su sapor es associate al fortia e al virilitate.

Le cambio esseva permanente e le gastronomia francese deveniva synonymo de excellentia. Reminiscentias del maniera medieval de cocer persiste, totevia. Le britannicos accresceva le curry a lor receptas post le colonisation de India.

Adaptate de *How Snobbery Helped Take The Spice Out Of European Cooking*, per Maanvi Singh, publicate le 26 martio 2015 in le sito del National Public Radio (www.npr.org), del Statos Unite.

Un nove bandiera pro Nove Zelanda

Un del quatro bandieras al sinistra concurrera contra le bandiera currente, al dextra.

Il face ben poco, le Almanac reportava le movimientos pro cambiar le capital egyptie (edition 65) e le hymno national suisse (edition 66). Anque Nove Zelanda integra le lista del paes ubi parte del population es insatisfacte con alcun de su symbolos patrie. Usque al fin de iste anno, le neozelandeses seligera un inter quatro bandieras proposita. Lo que vincera va tunc concurrer contra le bandiera currente in un referendum que evenira in martio 2016.

Tres del nove bandieras utiliza le color nigre, e in tres modellos appare le *silver fern* o filice argentea, duo referentias al *All Blacks*, le equipa national de rugby, sport que inorgolia le plus al neozelandeses. Duo concurrentes conserva le constellation del Cruce del Sud, e un utiliza solmente le colores national blau, rubio e blanco.

Le motivos per que on vole substituer le bandiera es diverse. Le similitudine al bandiera de Australia ha ja causate confusion in ceremonias international. Plus, le manutention de un miniatura del *Union Jack*, le bandiera del colonisatores britannic, intra le bandiera neozelandese disagrada a multes, mesmo si le monarcha anglese remane chef de stato in Nove Zelanda usque hodie. Totevia, le bandiera official trova anque su lobby: on ha travaliare pro que le concurrente le plus fede sia electe, spondente que illo terminarea plus facilmente battite in le referendum final.